

การพัฒนาแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

The Development of a Classroom Research Competency Building Model

for Students in Faculty of Education, Loei Rajabhat University

จุฑามาส ศรีจันงค์

Jutamus Srichumnong

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนและแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) พัฒนาแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ นักศึกษา ชั้นปี 3-4 คณะครุศาสตร์ จำนวน 286 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิจัยอาจารย์นิเทศ และนักศึกษา จำนวน 31 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ตรวจสอบรูปแบบจำนวน 5 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการทดลองใช้และประเมินผลการใช้รูปแบบ ได้แก่ นักศึกษาจำนวน 30 คน อาจารย์ที่ปรึกษา ครูพี่เลี้ยงและผู้บริหาร โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินทักษะ แบบวัดเจตคติแบบสัมภพณ์ ประเด็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ Wilcoxon signed-ranks test วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษามีสมรรถภาพด้านความรู้และสมรรถภาพด้านเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีสมรรถภาพด้านทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย แนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ จัดอบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงมีที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ 2) รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย (1) หลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำวิจัยในชั้นเรียน” (2) การให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก (3) การสร้างเครือข่ายร่วมฝึกประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน 3) นักศึกษามีความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 4) นักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความร่วมมือในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน รูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์

คำสำคัญ: การพัฒนาแบบ การเสริมสร้างสมรรถภาพ วิจัยในชั้นเรียน

Abstract

The purposes of this research were to 1) study classroom research competency and guidelines for developing classroom research competency; 2) develop a classroom research competency building model; 3) experiment the classroom research competency building model; and 4) evaluate results of using the classroom research competency building model. The sample in this study included various groups of people. In studying classroom research competency, 286 third and fourth-year students, obtained by stratified random sampling were involved; in studying guidelines for developing classroom research competency, 31 key informants including a lecturer, mentor teachers, and student teachers were purposively selected; in verifying the model, 5 experts were used; in experimenting the model, 30 students, advisers, mentor teachers, and school administrators, obtained by purposive random sampling were participated. The research tools were a knowledge test, a skill evaluation form, scales to assess attitudes, an interview form, and a focus group discussion form. Quantitative data were analyzed by using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Wilcoxon signed-ranks test. Qualitative data were analyzed by using content analysis.

The results revealed that 1) the students' knowledge about classroom research, and attitudes on conducting classroom research were at the moderate level; moreover, their skills in conducting research were at the low level, guidelines for developing the classroom research competency included training, providing hands-on experience, and assigning advisors or mentors; 2) the classroom research competency building model consisted of (1) a training course on "Conducting a Classroom Research", (2) a coaching and mentoring process, and (3) building a collaborative research network; 3) knowledge and skills in classroom research of the students after training were significantly higher than before training at the .05 level, the students also had positive attitudes towards conducting research; 4) the students, and the people involved worked collaboratively, satisfied with the developed model, and agreed that the model was appropriate and useful.

Keywords: The Development of a model, Competency building, Classroom research

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาอยู่ที่ "การพัฒนาคน" โดยมีความเชื่อว่าบุคคลมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ซึ่งกลไกและสภาพแวดล้อมที่จะส่งเสริมและสนับสนุนบุคคลให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มที่ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือการให้บุคคลได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลจึงได้ตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 22 กล่าวไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม

ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและในมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือ ครู การพัฒนาคุณภาพครูจึงมีความสำคัญ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ครูใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาคูให้มีความสามารถในการเป็นครูนักวิจัยในชั้นเรียน มีโมทัศน์สำคัญที่ทำให้ นักศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้ในการสอนและการเป็นครูที่ดี ช่วยเตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่ก้าวเข้าสู่วิชาชีพครูในอนาคตได้ เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในการเป็นครู สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์แก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการสอนได้ (Knowles, Cole & Password. 1994 ; Fueyo & Koorland. 1997 อ้างถึงใน สุธาสนี บุญญาพิทักษ์, 2545, น.76) เป้าหมายสำคัญของหลักสูตรวิชาชีพครูเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียน โรงเรียน และความรู้พื้นฐานในการสอน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากหลักสูตรการผลิตครูในปัจจุบัน โครงสร้างหลักสูตรส่วนใหญ่ประกอบด้วย รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และวิชาที่เป็นเนื้อหาสาระของความรู้ ส่วนหนึ่งประกอบไปด้วยรายวิชาที่เกี่ยวกับวิธีการวิจัย แต่วิธีวิจัยที่นักศึกษาคูเรียนรู้อยู่ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้สามารถทำวิจัยในสภาพของการปฏิบัติงานจริงได้ และวิธีวิจัยที่สอนในหลักสูตรเป็นวิจัยเชิงวิชาการ ซึ่งมีหลักการวิจัยที่เคร่งครัดในแบบแผนการวิจัย (สุวิมล ว่องวานิช, 2544, น.2)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นที่จัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ภายใต้ปรัชญา “แหล่งวิชาการ งานผลิตพัฒนาครูเพื่อท้องถิ่น” มุ่งผลิตและพัฒนานักศึกษาคูให้มีความรู้ตามมาตรฐานความรู้และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาคูให้มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับวิชาวิจัยทางการศึกษาในกลุ่มวิชาชีพครูและวิจัยประจำสาขาในกลุ่มวิชาเอก ภาพรวมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมการทำวิจัยจะแยกส่วนจากกัน สมรรถภาพครูนักวิจัยของนักศึกษายังไม่เป็นที่ไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

ปัจจุบันหลายหน่วยงาน ได้นำแนวคิดเรื่องสมรรถภาพของบุคคลมาใช้ในการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานของคน โดยทั่วไปสมรรถภาพหมายถึง ความรู้ ทักษะพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวบุคคล มีความสำคัญต่อบุคคลสำหรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต การปรับตัวหรือการปฏิบัติงานทุกประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อาภรณ์ ภู่วิทยพันธ์, 2548, น.2) ดังนั้นการพัฒนานักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการค้นหาวิธีการพัฒนาดตนเองได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัย ซึ่งเป็นการพัฒนาวิธีการเรียนรู้และการฝึกอบรมด้านการวิจัย ทำให้มีความเข้าใจในมโนทัศน์การวิจัยและสามารถฝึกทักษะการทำวิจัยได้ดีขึ้น จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าวิธีการเสริมสร้างสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการสร้างชุดกิจกรรมฝึกปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะการทำวิจัย การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการทำวิจัย การพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัย ระบบที่ปรึกษาการ

วิจัย (สุชาติณี บุญญาพิทักษ์, 2545, สมบูรณ์ ต้นยะ, 2547, พวงพยอม บุญตาแสง, 2550, เขารัตน์ เตมียกุล, 2553, อุบล พวงมาลา, 2550, พิจิตรา ที่สุกะ, 2556) ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้สามารถทำวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจพัฒนา รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจะได้มาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการและแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษา รูปแบบจะประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีกระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนานักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้เกิดการเรียนรู้ในกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน มีกิจกรรมเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย เกิดผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่สามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นนี้ จะช่วยยกระดับคุณภาพของผู้เรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับการพัฒนาคุณภาพประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนและแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
2. เพื่อพัฒนา รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
4. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาที่ได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนมีความรู้ และทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดังนี้

1. ศึกษาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน และแนวทางเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน
1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) นักศึกษาชั้นปี 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,060 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย นักศึกษาชั้นปี 3-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 286 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนวิชาวิจัยการศึกษา จำนวน 1 คน อาจารย์นิเทศประจำ สาขาวิชา จำนวน 15 คน และตัวแทนนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม ของแบบทดสอบ ระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.45-0.70 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.35-0.78 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน เท่ากับ 0.81 2) แบบประเมินทักษะการทำวิจัยใน ชั้นเรียน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม ศัพท์เฉพาะ อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25-0.82 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ 0.78 3) แบบวัดเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.32-0.76 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค เท่ากับ 0.84 4) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถภาพและแนวทางการ เสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) ประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสมรรถภาพและแนวทางการ เสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยให้นักศึกษา ประเมินตนเองเกี่ยวกับสมรรถภาพการทำวิจัย ในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

เก็บข้อมูลแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศประจำสาขาวิชา และสนทนากลุ่มนักศึกษาตัวแทนแต่ละสาขาวิชา

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

2. พัฒนา รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย 1) ผู้ให้ข้อมูลในการกร่างรูปแบบฯ ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอน วิชาวิจัยการศึกษา จำนวน 1 คน อาจารย์นิเทศประจำสาขา จำนวน 7 คน ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 3 คน ครูพี่เลี้ยง จำนวน 3 คน และตัวแทนนักศึกษาคณะครุศาสตร์ 5 คน รวมจำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง 2) ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบรูปแบบ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือก แบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้ (1) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท (2) มีความรู้

และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างน้อย 5 ปี (3) เป็นวิทยากรหรือผู้ให้การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร
เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) แบบตรวจสอบคุณภาพ
รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน มีลักษณะเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน
เพื่อนำข้อมูลมากร่างรูปแบบฯ

นำรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา
ความเหมาะสมของรูปแบบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการนำรูปแบบไปใช้ได้จริง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์
ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

3. ทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) นักศึกษาชั้นปี 3-4 คณะครุศาสตร์ 2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญใน
การเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิจัยการศึกษา อาจารย์นิเทศประจำ
สาขาวิชา ครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย 1) นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบ
เจาะจง 2) อาจารย์ผู้สอนวิชาวิจัยการศึกษา จำนวน 1 คน อาจารย์นิเทศประจำสาขาวิชา จำนวน 6 คน 3) ครูพี่เลี้ยงซึ่ง
เป็นครูผู้สอน จำนวน 10 คน 4) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนจำนวน 3 คน
ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้ 2) แบบประเมินทักษะการทำวิจัย
ในชั้นเรียน 3) แบบสัมภาษณ์เจตคติ 4) แบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบความรู้และประเมินทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการ
พัฒนาของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย สัมภาษณ์เจตคติของนักศึกษาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน สัมภาษณ์ผู้มีส่วน
ร่วมในการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติทดสอบ
Wilcoxon signed- ranks test ในการเปรียบเทียบความรู้และทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการพัฒนา

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

4. การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 1) นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 30 คน 2) อาจารย์ผู้สอน วิชาวิจัยการศึกษา จำนวน 1 คน 3) อาจารย์นิเทศประจำสาขาวิชา จำนวน 6 คน 4) ครูพี่เลี้ยงซึ่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 10 คน และ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนจำนวน 3 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่มทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์การมีส่วนร่วม คุณภาพของรูปแบบ และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ และ 2) แบบสังเกตการมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกต และสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในประเด็นการมีส่วนร่วม คุณภาพของรูปแบบและความพึงพอใจ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. สมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนและแนวทางการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

1.1 สมรรถภาพด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตาราง 1 ความถี่และร้อยละ ของสมรรถภาพด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน(คะแนนเต็ม 30 คะแนน)

สมรรถภาพด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. น้อย (0-14 คะแนน)	21	7.34
2. ปานกลาง (15-22 คะแนน)	135	47.20
3. มาก (23-30 คะแนน)	130	45.46
รวม	286	100.00

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ส่วนมากมีคะแนนความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง (15-22 คะแนน) จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 รองลงมา มีคะแนนความรู้อยู่ในระดับมาก (23-30 คะแนน) จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 45.46 และมีคะแนนความรู้อยู่ในระดับน้อย (0-14 คะแนน) จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 7.34

1.2 สมรรถภาพด้านทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพด้านทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน

สมรรถภาพด้านทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเลือกปัญหาวิจัย	2.44	.74	น้อย
2. การกำหนดความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	2.10	.69	น้อย
3. การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย	2.28	.69	น้อย
4. การกำหนดสมมุติฐานการวิจัย	2.40	.70	น้อย
5. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	2.47	.68	น้อย
6. การกำหนดตัวแปร	2.36	.73	น้อย
7. การกำหนดขอบเขตเนื้อหาการวิจัย	2.52	.59	ปานกลาง
8. การกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ	2.42	.72	น้อย
9. การกำหนดประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2.75	.70	ปานกลาง
10. การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2.19	.65	น้อย
11. การกำหนดวิธีดำเนินงานวิจัย	2.06	.68	น้อย
12. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	2.43	.74	น้อย
13. การเก็บรวบรวมข้อมูล	2.63	.66	น้อย
14. การวิเคราะห์ข้อมูล	2.00	.63	น้อย
15. การใช้สถิติเพื่อการวิจัย	1.86	.77	น้อย
16. การสรุปผลการวิจัย	2.53	.69	น้อย
17. การอภิปรายผลการวิจัย	2.24	.73	น้อย
18. การให้ข้อเสนอแนะการวิจัย	2.64	.74	น้อย
19. การเขียนบรรณานุกรม	2.07	.72	น้อย
20. การเขียนรายงานการวิจัย	1.90	.72	น้อย
รวม	2.31	.24	น้อย

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีสมรรถภาพด้านทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีสมรรถภาพด้านทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สามลำดับแรก คือ การใช้สถิติเพื่อการวิจัย ($\bar{X} = 1.86$, S.D. = 0.77) การเขียนรายงานการวิจัย ($\bar{X} = 1.90$, S.D. = 0.72) การวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 2.00$, S.D. = 0.63)

1.3 สมรรถภาพด้านเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถภาพด้านเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

สมรรถภาพด้านเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. วิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยุ่งยาก	2.90	1.07	ปานกลาง
2. วิจัยในชั้นเรียนเป็นหน้าที่ที่ครูต้องทำ	4.14	.77	มาก
3. วิจัยในชั้นเรียนช่วยพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.29	.67	มาก
4. วิจัยในชั้นเรียนเป็นการเพิ่มภาระงานให้ครู	2.27	.76	น้อย
5. วิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องน่าเบื่อ รุนววย	2.22	.97	น้อย
6. วิจัยในชั้นเรียนใช้งบประมาณสูง สิ้นเปลือง	2.15	.81	น้อย
7. ถ้าไม่มีปัญหาอะไร ก็ไม่จำเป็นต้องทำวิจัยในชั้นเรียน	2.24	.89	น้อย
8. วิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องท้าทายความสามารถ	4.01	.72	มาก
9. วิจัยในชั้นเรียนทำให้เครียด	2.38	1.04	น้อย
10. วิจัยในชั้นเรียนมีขั้นตอนหลายอย่าง ใช้เวลานาน	2.73	1.01	ปานกลาง
11. มีความสนใจ อยากทำวิจัยในชั้นเรียน	3.91	.79	มาก
12. มีความสุขในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.63	.89	มาก
13. มีความวิตกกังวลในการทำวิจัยในชั้นเรียน	2.94	1.04	ปานกลาง
14. มีความภาคภูมิใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.81	.81	มาก
15. ถ้าหลีกเลี่ยงได้จะไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน	2.25	.79	น้อย
รวม	3.06	.28	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีสมรรถภาพด้านเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน
ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D.= 0.28)

1.4 แนวทางการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศสาขาวิชา และการสนทนากลุ่มนักศึกษารูปได้ดังนี้

1. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถภาพด้านความรู้ นักศึกษาควรได้รับการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับ
การวิจัยในชั้นเรียนการวิเคราะห์หลักสูตร การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการศึกษาการ
สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยควรมีเอกสารประกอบความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนพร้อมตัวอย่างประกอบ
ควรเชิญวิทยากรหรือผู้มีประสบการณ์ในการทำวิจัยแต่ละสาขาวิชา มาให้ความรู้ และแนะนำการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถภาพด้านทักษะ นักศึกษาควรได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อฝึก
ทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้วยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลการวิจัยในห้องเรียนฝึกปฏิบัติการเขียน โครงการวิจัย การ

ออกแบบและวางแผนการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนบรรณานุกรม การเขียนรายงานการวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัย

3. แนวทางการเสริมสร้างสมรรถภาพด้านเจตคติ ควรจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการเสริมแรงและให้กำลังใจในการทำวิจัย มีพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการทำวิจัยในชั้นเรียน จัดสิ่งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาการทำวิจัยระหว่างสาขาวิชากับศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและสถานศึกษาที่เป็นแหล่งเก็บข้อมูลจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิจัยหรือจัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. การพัฒนาแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษา

การพัฒนาแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ได้จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนอาจารย์นิเทศประจำสาขา ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ได้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1) หลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำวิจัยในชั้นเรียน”

หลักสูตรฝึกอบรมจำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่ (1) หลักสูตรอบรมความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการฝึกอบรมจำนวน 1 วัน แล้วเว้นระยะเวลาให้นักศึกษาไปลงพื้นที่ภาคสนามในโรงเรียนเพื่อเก็บข้อมูลนำมากำหนดปัญหาการวิจัย (2) หลักสูตรฝึกอบรมการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการฝึกปฏิบัติการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย จำนวน 1 วัน โดยให้นักศึกษานำข้อมูลจากการลงพื้นที่ในภาคสนามมาพัฒนาหัวข้อโครงการวิจัย นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาระดับกลุ่ม (3) หลักสูตรฝึกอบรมการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 1 วัน เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาเครื่องมือและนวัตกรรมการศึกษาที่จะนำไปใช้ในการวิจัย ก่อนการนำไปทดลองใช้กับผู้เรียน (4) หลักสูตรฝึกอบรมการใช้สถิติสำหรับการวิจัย จำนวน 1 วัน ดำเนินการหลังจากที่นักศึกษาได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลวิจัยแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเลือกใช้สถิติในการนำเสนอข้อมูล และ (5) หลักสูตรฝึกอบรม การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 1 วัน เป็นการฝึกอบรมเพื่อสรุปผลการวิจัย และเขียนรายงานการวิจัยเพื่อนำเสนอและเผยแพร่ผลงาน

2) การจัดที่ปรึกษาให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกการทำวิจัยในชั้นเรียน คุณสมบัติของที่ปรึกษางานวิจัยต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำวิจัยและพร้อมเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับนักศึกษาและครูพี่เลี้ยง มีบทบาทหน้าที่ในการให้คำแนะนำ และชี้แนะ อำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาตลอดระยะเวลาการทำวิจัยในชั้นเรียน มีเวลาในการนิเทศ ติดตามการทำวิจัยในภาคสนาม

3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือฝึกประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็น โรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่สามารถดูแล ให้คำแนะนำการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับนักศึกษาได้ ผู้บริหารให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน มีแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน

การตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมของ โครงสร้างรูปแบบ

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม
1. ความเหมาะสมของโครงสร้างของรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย (1) หลักสูตรฝึกอบรม (2) การให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก(3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ	4.40	0.55	มาก
2. ความเหมาะสมขององค์ประกอบย่อย			
2.1 หลักสูตรฝึกอบรมประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร กิจกรรม การวัดและประเมินผล	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 การให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย คุณสมบัติของที่ปรึกษา บทบาทหน้าที่ การให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย คุณสมบัติของเครือข่าย บทบาทหน้าที่ แหล่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
รวม	4.60	0.14	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า องค์ประกอบย่อยด้านหลักสูตรฝึกอบรม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00, S.D. = 0.00$) รองลงมา คือ องค์ประกอบย่อยด้านการให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.55$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบย่อยของรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การวิจัยในชั้นเรียน”						
1.1 หลักการและเหตุผล	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
1.2 วัตถุประสงค์	4.20	0.45	มาก	4.80	0.45	มากที่สุด
1.3 โครงสร้างหลักสูตร	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.4 กิจกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
1.5 การวัดและประเมินผล	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. การให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก						
2.1คุณสมบัติที่ปรึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
2.2 บทบาทหน้าที่	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 การชี้แนะ อำนวยความสะดวก	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
3. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ						
3.1 คุณสมบัติของสถานศึกษาเครือข่าย	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.2 บทบาทหน้าที่	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3.3 แหล่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.65	0.12	มากที่สุด	4.54	0.11	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า องค์ประกอบย่อยของรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.12$), ($\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.11$)

3. การทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

3.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการพัฒนา โดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตาราง 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการพัฒนา โดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

คะแนน	คะแนนเต็ม	N	$\bar{X}$	S.D.	Z	p – Values
ก่อนพัฒนา	30	30	16.30	2.45	4.79*	0.000
หลังพัฒนา	30	30	24.97	2.03		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 6 พบว่านักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

ตาราง 7 ผลการประเมินทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังการพัฒนา โดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

ทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน	ก่อนพัฒนา		หลังพัฒนา		Z
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. การเลือกปัญหาวิจัย	2.83	0.46	4.50	0.51	4.91*
2. การกำหนดความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1.77	0.68	3.93	0.45	4.80*
3. การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย	2.57	0.57	4.57	0.50	4.92*
4. การกำหนดสมมุติฐานการวิจัย	2.03	0.61	4.63	0.49	4.88*
5. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	2.47	0.51	4.60	0.49	4.87*
6. การกำหนดตัวแปร	2.23	0.63	4.57	0.50	4.97*
7. การกำหนดขอบเขตเนื้อหาการวิจัย	2.00	0.53	4.43	0.57	4.81*
8. การกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ	1.73	0.69	4.10	0.55	4.89*
9. การกำหนดประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2.67	0.61	4.63	0.49	4.70*
10. การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	1.77	0.63	4.03	0.56	4.85*
11. การกำหนดวิธีดำเนินงานวิจัย	2.50	0.78	4.40	0.49	4.76*
12. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	2.37	0.61	4.07	0.64	4.73*
13. การเก็บรวบรวมข้อมูล	2.73	0.58	4.57	0.50	4.79*
14. การวิเคราะห์ข้อมูล	2.53	0.57	4.33	0.55	4.78*
15. การใช้สถิติเพื่อการวิจัย	1.73	0.69	4.30	0.59	4.87*
16. การสรุปผลการวิจัย	2.50	0.51	4.50	0.51	4.89*
17. การอภิปรายผลการวิจัย	1.83	0.69	3.90	0.61	4.84*
18. การให้ข้อเสนอแนะการวิจัย	2.37	0.49	4.57	0.50	4.87*
19. การเขียนบรรณานุกรม	1.90	0.71	4.23	0.57	4.84*
20. การเขียนรายงานการวิจัย	1.57	0.57	4.37	0.49	4.94*
รวม	2.21	0.23	4.36	0.14	4.79*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษามีทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 การประเมินเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษานักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า นักศึกษามีความสุขในการทำวิจัยในชั้นเรียน เนื่องจากได้รับการดูแลให้คำปรึกษาในระหว่างการทำวิจัยจากอาจารย์ที่ปรึกษาและครูพี่เลี้ยงในวิชาที่ตนทำวิจัย ได้รับความสะดวกและคำแนะนำในการทำวิจัยตลอดระยะเวลาดำเนินการ

งานวิจัย ได้รับการฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความมั่นใจในการทำวิจัย และไม่คิดว่าการวิจัยเป็นเรื่องยุ่งยาก หรือสร้างภาระงานให้กับตนเอง

4. การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน

4.1 การมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียน จากการสัมภาษณ์ และสังเกตการมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสรุปดังนี้

นักศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ได้เรียนรู้การวางแผนและออกแบบการวิจัยร่วมกับที่ปรึกษาและครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับที่ปรึกษาและครูพี่เลี้ยง มีเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัยทั้งภายในและภายนอกสาขาวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เกิดการเรียนรู้การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนร่วมกับนักศึกษา และครูพี่เลี้ยง เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เกิดความมั่นใจและภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีการนิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัยทั้งภายในและภายนอกสาขาวิชา

ครูพี่เลี้ยง มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนร่วมกับนักศึกษา สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในชั้นเรียนของตนเองได้อย่างแท้จริง เรียนรู้กระบวนการทำวิจัยกับเครือข่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในชั้นเรียน

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาและสถานศึกษามีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน กำหนดนโยบาย โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

4.2 การประเมินคุณภาพรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมีส่วนร่วมในการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับนักศึกษา เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และความร่วมมือในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระหว่างนักศึกษากับที่ปรึกษางานวิจัย ระหว่างคณะครุศาสตร์กับสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายศูนย์ฝึกประสบการณ์การวิจัย เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ และเกิดความมั่นใจได้ว่าผลงานวิจัยสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

4.3 ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการทดลองใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีส่วนร่วมในกระบวนการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากเป็นการดำเนินงานในลักษณะกระบวนการ เป็นการสร้างบุคคลและองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีวิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างหลากหลาย นักศึกษา อาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยงมีส่วนร่วมในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ตามบทบาทของตน ได้รับการชี้แนะแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้รับความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน

ได้รับการสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ การเสริมแรงจากผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับความชัดเจนในการทำงาน และได้เรียนรู้วิธีการทำงาน โดยผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. นักศึกษามีสมรรถภาพด้านความรู้และเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีสมรรถภาพด้านทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย แนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ จัดอบรมให้ความรู้ฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง มีที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงให้คำแนะนำการทำวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนดังนั้น อาจารย์ผู้สอนหรือสาขาวิชาต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักศึกษาตรงตามสภาพจริงในชั้นเรียนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับวิชาวิจัยทางการศึกษาในกลุ่มวิชาชีพครูและวิจัยประจำสาขาในกลุ่มวิชาเอก แต่อย่างไรก็ตามภาพรวมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมการทำวิจัยจะแยกส่วนจากกันทำให้สมรรถภาพครูนักวิจัยของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลางสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช (2544, น.2) ที่กล่าวว่า โครงสร้างหลักสูตรการผลิตครูประกอบด้วยรายวิชาที่เกี่ยวกับวิธีการวิจัยแต่ยังไม่เพียงพอต่อการทำวิจัยในสภาพการปฏิบัติงานจริงของนักศึกษาครู และแนวคิดของสุชาติณี บุญญาพิทักษ์ (2545, น.364) ที่สรุปว่า การพัฒนาทักษะการวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาวิชาชีพครูควรยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ (Experiential Learning) ตามแนวคิดของคอล์บ (Kolb) สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่จะเป็นครู นักวิจัยและบริบทของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู รวมถึงจิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาที่เริ่มเข้าช่วยผู้ใหญ่ ทฤษฎีดังกล่าวให้ความสำคัญกับวิธีการเรียนรู้ของบุคคลผ่านความเข้าใจโดยตรงจากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม จึงสามารถพัฒนาสมรรถภาพการทำงานในวิชาชีพของบุคคลได้ (Zuber-Skerritt, 1992 : 98-104 ; citing Kolb, 1984 ; Jone&joss, 1995,p.29 อ้างถึงใน สุชาติณี บุญญาพิทักษ์, 2545, น.364) และงานวิจัยของ สุชาติณี บุญญาพิทักษ์ (2545, น.278) ได้พัฒนาหลักสูตรครุศึกษานักวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่านักศึกษาวิชาชีพครูส่วนใหญ่มีสมรรถภาพการทำงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปรากฏผลที่เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งในด้านเอกสารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และผลผลิตของหลักสูตร นิเทศศาสตร์และการประยุกต์สิ่งที่เรียนไปใช้ในการปฏิบัติภาคสนามในการฝึกสอน นิเทศมีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบงานวิจัยเป็นทางการแต่ไม่สามารถประยุกต์ใช้กับการวิจัยในชั้นเรียนได้

2. รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 1) หลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำวิจัยในชั้นเรียน” 2) การให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก 3) การสร้างเครือข่ายร่วมฝึกประสบการณ์การทำงานวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้จากข้อมูลการศึกษาสมรรถภาพการทำงานวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมของนักศึกษา และจากแนวทางการพัฒนาการทำงานวิจัยในชั้นเรียนจากผู้เกี่ยวข้อง นำมากร่างรูปแบบและนำเสนอรูปแบบให้กับผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีประสบการณ์ในการทำวิจัยและมีประสบการณ์ในการพัฒนาบุคลากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

รูปแบบ จนทำให้ได้รูปแบบที่สามารถนำไปพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาในด้านความรู้ ทักษะและเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนได้สอดคล้องกับความต้องการอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวทางการ พัฒนาทักษะการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่สุวิมล ว่องวานิช (2544, น. 97-99) ได้สรุปไว้ว่าควรมีการฝึกอบรม (training) ที่ไม่เน้นแบบแผนการวิจัยที่ยึดกรอบหรือวิธีวิทยาที่สูงเกินไป ควรมีการส่งเสริมการวิจัยแบบร่วมมือ (collaborative research) และควรมีการสร้างเครือข่ายการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิด ของเฉลิมลาภ ทองอาจ (2559, ออนไลน์) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของนักศึกษาครูใน ศตวรรษที่ 21 ควรเริ่มจากการสังเกตชั้นเรียน สังเกตผู้เรียน และปัญหาเกิดขึ้นด้วยการใช้เครื่องมือพื้นฐาน ดังนั้นถ้า มีสถานศึกษาที่เป็นเครือข่ายร่วมฝึกทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน จะทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูได้เรียนรู้การทำวิจัย และมีทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของเขาวรัตน์ เตมียกุล (2552, น.144-145) ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนสมรรถนะทางการวิจัยรูปแบบการพัฒนสมรรถนะทางการวิจัยของครูสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษาประกอบด้วย ระบบเครือข่ายการวิจัยระบบฝึกอบรมการวิจัยและระบบที่ปรึกษาการ วิจัยและงานวิจัยของสุชาติณี บุญญาพิทักษ์ (2545, น.349-354) ได้พัฒนาหลักสูตรครุศึกษานักวิจัยในชั้นเรียนสำหรับ นักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า หลักสูตรต้นแบบสำหรับนำไปทดลองใช้ มี 8 องค์ประกอบ คือ 1) ปัญหาและความ ต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร 2) หลักการ เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และสมรรถภาพครุศึกษานักวิจัยที่พึงประสงค์ 3) ขอบเขตเนื้อหาสาระ/มวลประสบการณ์ที่จำเป็นสำหรับการเป็นครุศึกษานักวิจัยในชั้นเรียน 4) กิจกรรมการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ (รูปแบบการพัฒนสมรรถภาพครุศึกษานักวิจัย) 5) การประเมินผล 6) แผนปฏิบัติการ 7) คู่มือ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน และ 8) คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครุศึกษานักวิจัยในชั้น เรียนและระบบนิเทศติดตามผล

3. นักศึกษามีความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และเกิดเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ เรียนรู้กระบวนการทำวิจัยร่วมกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติจริง รวมทั้งได้รับการพัฒนาความรู้ และได้รับการแนะนำ อำนวยความสะดวก ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย จึงทำให้มีสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้น เรียนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของฮาวตัน(Houton, 1972, p.7-8)ที่สรุปไว้ว่า บุคคลจะเกิดสมรรถนะในการ ปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนา 3 ขั้นตอนคือขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาให้บุคคลเกิด ความรู้ความคิดทักษะและมีเจตคติในสิ่งที่จะกระทำขั้นตอนที่ 2 การให้บุคคลได้ปฏิบัติหรือกระทำสิ่งนั้นและ ขั้นตอนที่ 3 การให้บุคคลได้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหรือกระทำสิ่งนั้นจนกระทั่งมีการแสดงออกในการปฏิบัติ หรือการกระทำที่ดีหรือมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของเขาวรัตน์ เตมียกุล (2552, น.150) ได้พัฒนารูปแบบ การพัฒนสมรรถนะทางการวิจัยรูปแบบการพัฒนสมรรถนะทางการวิจัยของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาพบว่า คะแนนทดสอบหลังฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ ดันยะ (2547, น.72-75) ได้พัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่อง “การวิจัยในชั้น เรียน” สำหรับครูประจำการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า หลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก และพิจิตราที่สุกะ(2556, น.147-149) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานวิชาการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูพบว่าความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังทดลองรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ

4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ทำให้นักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความร่วมมือในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนรูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ และสามารถนำไปใช้ได้จริง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนสร้างขึ้นโดยยึดหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อนำมาทดลองใช้จึงมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้จริง ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดการเรียนรู้ในการทำวิจัยร่วมกันและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในชั้นเรียนได้อย่างแท้จริงสอดคล้องกับแนวคิดบูรเนอร์ (Bruner, 1967, อ้างถึงในพิจิตรา ที่สุกะ, 2556, น.42) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การค้นพบการแก้ปัญหา เรียกว่าการแก้ปัญหาโดยการค้นพบ (Discovery approach) และ สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงเป็นการสอนและการทำวิจัยไปพร้อมกันผสมผสานกลมกลืนกัน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เนื้อหาความรู้และกระบวนการวิจัยทำให้ผู้เรียนได้ทั้งความรู้ในเนื้อหาสาระรู้จักกระบวนการทำงานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์(พิจิตราที่สุกะ,2556, น.73)สอดคล้องกับงานวิจัยของเชาวิรัตน์ เตมียกุล (2552, น.151)พบว่าครุนักวิจัยเครือข่ายมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของครูอยู่ในระดับมากชุดฝึกอบรมการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยที่สร้างขึ้นมีคุณภาพและมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพราะเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและงานวิจัยของพวงพะยอม บุญตาแสง (2550, น.120) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 พบว่าการพัฒนาบุคลากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน คือส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดตั้งศูนย์การวิจัยในชั้นเรียนระดับกลุ่ม และขอความร่วมมือจากสถาบันองค์กรต่างๆ เพื่อเป็นเครือข่ายให้คำปรึกษา และผลการวิจัยของสุธาสินี บุญญาพิทักษ์ (2546, น.370) พบว่า ผลจากการทดลองใช้หลักสูตรครุนักวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ทำให้เกิดความตื่นตัวของผู้เกี่ยวข้องในองค์กรที่เป็นเครือข่ายการพัฒนาครุนักวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัย ในการตระหนักถึงความสำคัญของครุนักวิจัยและมีแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมมากขึ้น ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศ ช่วยเหลือนิสิตครุนักวิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการวิจัยพบว่า รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปใช้พัฒนานักศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้จริง ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยที่อยู่ในกิจกรรมของแต่ละองค์ประกอบย่อยของรูปแบบไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทและความต้องการของหน่วยงาน

2. ผลจากการวิจัยพบว่า สมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับน้อย ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนวิชาวิจัยการศึกษา อาจารย์ประจำสาขาวิชาและศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ ควรมีการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา และจัดกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนในด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดตามลำดับความสำคัญ อย่างต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การทำวิจัยในชั้นเรียน” สามารถเสริมสร้างสมรรถภาพด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้จริง ดังนั้น อาจารย์ผู้สอน สาขาวิชาและศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ สามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้ ไปพัฒนานักศึกษาได้ตามความต้องการจำเป็น

4. จากผลการวิจัยพบว่า การให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกสามารถเสริมสร้างสมรรถภาพด้านเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนได้จริง ดังนั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศสาขาวิชา สามารถนำแนวทางการชี้แนะและอำนวยความสะดวก ไปใช้ในการนิเทศ ติดตาม ดูแล ช่วยเหลือให้คำแนะนำนักศึกษาในการทำวิจัยได้

5. จากผลการวิจัยพบว่า การสร้างเครือข่ายร่วมฝึกประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถเสริมสร้างสมรรถภาพด้านทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับนักศึกษาได้ เกิดความร่วมมือในการทำวิจัยกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ดังนั้น คณะครุศาสตร์ควรสร้างความร่วมมือกับสถานศึกษาในการเป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์การทำวิจัยให้กับนักศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาสามารถสร้างผลงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกับครูได้ตรงตามสภาพจริง

6. จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความรู้ ทักษะและเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น สาขาวิชาและคณะ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ได้พัฒนานักศึกษา และบุคคลที่สนใจในการทำวิจัยในลักษณะอื่นได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินคุณภาพหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการนำไปทดลองใช้และหาประสิทธิภาพของหลักสูตรก่อนนำไปใช้จริง

2. ควรสร้างรูปแบบการประเมินคุณภาพโครงการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3. ควรทำวิจัยเพื่อติดตามผลความก้าวหน้าจากการเสริมสร้างสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาก่อนออกฝึกประสบการณ์ และประเมินติดตามผลการทำวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่างเดิมที่ได้รับการพัฒนาตนเอง

4. ควรศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เกิดจากการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนเครือข่ายร่วมฝึก
ประสบการณ์

5. ควรศึกษาและพัฒนาศักยภาพ โรงเรียนเครือข่ายร่วมฝึกประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน

6. ควรวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถานศึกษาในท้องถิ่น
เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2559). *แนวทางการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของนิสิต นักศึกษาครูในศตวรรษที่ 21*.

สืบค้น 11 กรกฎาคม 2559, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/547140>

เชาวรัตน์ เตมียกุล. (2552). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ*

อาชีวศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

ไม่ได้ตีพิมพ์). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, กรุงเทพมหานคร.

พวงพยอม บุญตาแสง. (2550). *ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู*

ในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มหาสารคาม เขต 2. (ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์).

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

พิจิตรา ทีสุกะ. (2556). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน วิชาการพัฒนาหลักสูตร*

สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

สมบูรณ์ ดันยะ. (2547). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมเรื่อง “การวิจัยในชั้นเรียน” สำหรับครูประจำการ*

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. นครราชสีมา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สุธาสิณี บุญญาพิทักษ์. (2545). *การพัฒนาหลักสูตรครุศึกษาระดับปริญญาตรี สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู*.

(ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ไม่ได้ตีพิมพ์).

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.

สุวิมล ว่องวานิช. (2544). *การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. กรุงเทพมหานคร: อักษรไทยการพิมพ์.

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2548). *Competency Dictionary*. กรุงเทพมหานคร: เอช อาร์ เซนเตอร์.

อุบล พวงมาลา. (2550). *การพัฒนากระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษา*

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่

Bruner, J., Goodnow, J.J., and Austin, G.A. (1967). *A study of thinking*. New York: Science Editions.

Houton, R. (1972). “Designing Competency - Based Instructional System.” *Journal of Teacher*

Education. 10(3), 200-204.